Provtagning St I

- 1. Sänk ner utlösningsstången i förlängningsrören tills den når och fastnar i klon. Sträck därefter kedjan (stängerna eller vajern) till utlösningsstången och dra upp ca 20 mm så att fjädern i låset trycks ihop och låset öppnas. Lås sedan utlösningssystemet med låsanordningen ovanför förlängningsrören.
- 2. Driv ner förlängningsrören så att provet stansas ut. Utstansning av provet skall ske med jämn och långsam hastighet, ca 10 mm/s. Kontrollera att utrustningen inte fjädrar under utstansningen. Då klon når sin öppnare och börjar pressas isär kan detta ofta observeras som en ökning i dragkraften i utlösningssystemet. När kolven lösgörs skall nedpressningen omedelbart avbrytas så att provet inte komprimeras.
- 3. Sedan provet stansats ut ska man vänta minst 5 min, varvid vidhäftning mellan prov och hylsa vanligen ökar. I kvicklera krävs längre väntetid och normalt rekommenderas då minst 10 min väntetid.

Provtagning St II

- 1. Utstansningen görs genom att förlängningsstängerna roteras med noggrann räkning av varven och en hastighet av 1 varv/sek. Efter 70 varv erhålls ett tydligt stopp och utstansningen är klar. Ingen vidare rotation eller nedtryckning får ske därefter.
- 2. Sedan provet stansats ut bör man vänta cirka 5 min varvid vidhäftning mellan prov och hylsa vanligen ökar. I kvicklera krävs längre väntetid och normalt rekommenderas då 10 min väntetid.

Uppdragning

Uppdragning av kolvprovtagaren skall göras långsamt, med jämn hastighet och utan ryck eller vibrationer för att minska risken att störa eller förlora provet. Under den första metern av uppdragningen skall hastigheten inte vara högre än 10 mm/s.

Tillvaratagande av prov

Provtagare St I : Placera provtagaren horisontellt. Lossa eggen och ta bort provtagarröret med iliggande provhylsor med bandnyckel. Placera provtagarröret horisontellt i uttryckningsfixturen och montera avskärningsfixturen på rörets tidigare nedre ände.

Provtagare St II: Placera provtagaren horisontellt på t.ex. en rörbock och spänn fast den. Montera avskärningsfixturen på rörets tidigare nedre ände.

Provhylsorna pressas ut försiktigt. För provtagare St II görs detta genom att förlängningsstången roteras motsols. Var noga med att inga skador uppstår på provet genom vridning eller dragning.

Provet skärs av med trådavskärare i skarvarna mellan hylsorna allteftersom dessa kommer ut ur provtagarröret. Vid avskärningen skall den hylsa som skall skäras loss vila i avskärningsfixturen och efterföljande hylsa ligga i och bara sticka ut en kort bit ur provtagarröret, **Figur 8:6**.

Provens ändytor inspekteras och provhylsorna skall omedelbart förses med